

El Lokal de Lola

Un Projecte de L'Associació Lola, no estàs Sola

2018

ÍNDEX

1. Presentació.....	3
2. Justificació.....	4
3. Beneficiàries:.....	5
4. Objectius.....	6
5. Horaris i activitats.....	8
6. Metodologia.....	9
7. Recursos i pressupost:.....	10
8. Avaluació.....	12
9. Annexes.....	13
Annex 1.....	13
Annex 2.....	15

1. Presentació

El Lokal sorgeix de l'Associació "Lola, no estàs sola" i pretén ser un espai obert i polivalent per a totes aquelles dones sensellar del Districte de Nou Barris i també a aquelles dones que es troben vinculades a recursos residencials i recursos socials al Districte.

Què oferim al Lokal de Lola?

- Espai de calor i cafè.
- Dutxa i rober amb material d'higiene específic per a dones.
- Pacs d'aliments i altres productes de donatius.
- Ordinador amb accés a Internet.
- Altres en funció de les necessitats que sorgeixin.

Què oferim a les dones?

- Escolta i acollida de la persona, amb entrevistes personalitzades.
- Informació i assessorament (de recursos per a sensellar, de dones, de tràmits, formació, recerca laboral, etc.)
- Acompanyaments específics i suport en gestions (per exemple padró, Oficina d'Atenció al Ciutadà, tarja sanitària,...)
- Coordinació amb referents de les dones d'altres serveis (Serveis socials de zona, SIS, CSS Primària, SARA, CAP, CSMA, hospitals...).

Què pot oferir el Lokal en relació a la comunitat del Districte de Nou Barris?

- Promoure la participació de les dones com a veïnes del barri amb l'ampli teixit social i associatiu existent.
- Activitats i tallers emmarcats en diferents àrees: oci, creixement i desenvolupament integral, suport en formació i recerca laboral, així com intentar cobrir a través de la xarxa comunitària demandes específiques que puguin sorgir en les entrevistes.
- Facilitar l'apoderament col·lectiu en els grups de dones de l'associació i del Districte.

Remarcant especialment que el projecte vol ser un espai d'acollida, un espai de trobada informal, i un punt de reunió social. Però també una plataforma llançadora que faci de nexa, acompanyament i coordinació, entre la dona i el teixit d'entitats, oci, etc.. del Districte.

També pretén col·laborar amb els recursos existents de la xarxa de persones sensellar i altres recursos per les persones. Alhora també pretén sensibilitzar a la comunitat sobre la situació que viuen les dones en l'àmbit residencial del Districte.

2. Justificació.

“Lola, no estàs sola” es una associació que pretén que les dones sensellar del Districte de Nou Barris puguin revertir la seva situació a partir del seu apoderament. Aquest es l'objectiu principal del projecte i es basa tenint en compte tres eixos principals: les dones sensellar, el feminisme i la comunitat com a marc integrador.

Les sensellar...

El sensellarisme femení es un fenomen poc considerat donat que, en relació al nombre de persones al carrer, representen una proporció menor al masculí, fet que les col·loca en una minoria doblement exclosa (**consultar annex 1**). Numèricament representen un 15% del col·lectiu (visible) del global de sensellarisme a Barcelona.

Quan s'aprofundeix en el fenomen, i en tots els seus formats de vivenda no segura i exclusió residencial menys visibles (veure annex1), la xifra de dones augmenta. Són persones que no tenen un lloc segur on viure. Entenem el sensellarisme com a la vulneració d'un dels Drets Humans fonamentals que haurien d'ésser garantits. Entenem que per poder revertir aquesta situació s'ha de garantir aquest Dret.

Tenint en compte aquesta classificació, les dones són un 11% a la categoria 1, un 14% a la 2 i només un 20% en la categoria 3. Això fa que les dones que estan en espais més quantificats i visibles per les diagnosi siguin minoria. Si s'amplien les dades a les categories superiors i alhora més invisibles, les dones són més nombroses. Així, dins de les persones sensellar en vivendes insegures o inadequades (on no tenim dades) és on els rostres femenins són més presents. I, per exemple, si parlem de la categoria 10 la violència masclista es la causa de la vivenda insegura i les dones i les seves criatures les persones afectades.

Tenint en compte l'avanç del segon informe “Radiografies de la situació del dret a l'habitatge, la pobresa energètica i el seu impacte en la salut a Barcelona” realitzat per l'Observatori DESC, podem veure que en la inseguretat residencial, el 40% són dones soles o llars monomarentals i un 36% parelles amb fills o filles. Ell 70% de les ajudes concedides a Barcelona el 2015 van ser demanades per dones i constaten que les famílies monomarentals tenen un 43% de risc de no poder accedir a subministraments bàsics.

Tot això només constata la realitat del sensellarisme femení, que és invisible, està ocult als nostres barris i desgasta tant a les dones, que quan aquestes arriben al carrer, tot i ser menys, han esgotat totes les possibilitats que els recursos li ofereixen.

La nostra experiència d'atenció a les dones...

Aquest últim any des de l'espai cedit per l'associació de veïnes i veïns hem atès tant a dones que viuen al carrer com que viuen a recursos de la xarxa de persones sensesostre (alberg, sociohabitage, penisons,..etc). També ha sorgit un gruix significatiu de dones que estaven a punt de quedar-se en situació de carrer i amb vinculació territorial. Malgrat que aquestes dones es trobaven ateses en la seva majoria per els serveis de zona, han arribat a l'associació demanant suport davant greus situacions com a pas previ a quedar al carrer (avisades de desnonaments imminents, situacions de relloguer inestable, etc.,...). Des de l'associació, conjuntament amb els recursos de zona, hi hem donat resposta.

Davant aquest perfil més inicial (persona que es troba en situació de carrer) treballem amb la prevenció. Pretenem donar cobertura a qualsevol dona vinculada al Districte que es trobi en alguna de les situacions de sensellarisme (veure annex 1), acompanyant-les i fent de nexa amb els recursos existents i com a suport personal de tot el procés.

Mirada feminista...

Les dones sense llar, pateixen dificultats particulars en relació al gènere i al seu rol social: pateixen més factors de risc (pressió i abusos sexuals com a clar exemple) i vulnerabilitat que els homes. És un reflex augmentat de la situació de desigualtat de gènere de la nostra societat, per tant hi ha una doble discriminació. El repartiment desigual de rols de gènere, existent en la societat patriarcal en la que vivim, fa que arribin al Lokal dones amb un procés de desvalorització personal i molt deteriorada la seva identitat. Caldrà posar a la dona al centre de la intervenció i acompanyar-la en el seu apoderament des d' una mirada feminista.

La comunitat de Nou Barris...

Un denominador comú en el sensellarisme en un alt percentatge és la soledat. En aquest sentit l'espai pretén ser un lloc terapèutic per a la socialització i el benestar de les dones.

Les dones arriben en aquesta situació de sensellarisme quan han trencat amb la majoria de les seves relacions socials o bé aquestes estant molt deteriorades. Per això és tant important que puguin restablir una xarxa social positiva en espais on puguin participar. En aquest escenari, es crearan una sèrie de coordinacions als barris, amb les entitats que treballen diferents temàtiques i que les dones que així ho vulguin, puguin anar a conèixer i establir els vincles que considerin.

De la mateixa manera es pretén posar-les en contacte amb espais oberts d'oci com casals o centres cívics que poden representar noves formes de relacionar-se i cobrir necessitats socials i d'oci

saludable i de manera diferent. Tenint en compte que a més aquestes entitats són autoorganitzades, poden tenir la oportunitat de posar en pràctica l'apoderament col·lectiu no solament com a dona, sinó també a nivell comunitari. Creiem que aquesta és la gran força del projecte.

Per tant, l'espai neix en l'intersecció de mancances i necessitats del col·lectiu i al mateix temps del potencial del Districte de donar resposta de forma comunitària i que Nou Barris ha demostrat que té tradició en construir teixit social

3. Beneficiàries:

El Lokal, es dirigeix a totes les dones que es trobin al Districte de Nou Barris en les següents situacions:

- Dones que viuen al carrer al Districte de Nou Barris.
- Dones que es troben vinculades en recursos residencials per a persones sensellar del Districte de Nou Barris (CPA Nou Barris i sociohabitage Dejà).
- Dones en infravivendes i inestabilitat habitacional.
- Dones que han sofert o que estan a punt de patir desnonaments.
- Dones que pateixen violència masclista.
- Quant estigui en marxa el Projecte de pisos de "Lola, no estàs sola", les dones que resideixin als pisos.

Es preveu que les dones arribin al Lokal per les següents vies:

- Per contactes directes al carrer de l'Associació amb les dones.
- Per coordinació amb al CPA Nou Barris, sociohabitage Dejà, educadors de carrer de l'equip de Medi Obert del SIS.
- Per coordinació amb entitats/ recursos.
- Per altres dones.

Durant aquests mesos d'obertura de l'espai a l'Associació de Veïnes i Veïns de Prosperitat, com a oportunitat per donar respostes a les necessitats de les dones, hem ates a **24 dones** en situació de sensellar. Tenint en compte el sensellarisme en el concepte més ampli.

La majoria han arribat per recomanacions d'altres dones ateses i les seves edats estant compreses entre els 19 i els 77 anys. Les nacionalitats són diverses.

4. Objectius.

El Lokal té com a objectius:

- Aconseguir crear un espai de calor i cafè, amb cobertura de necessitats bàsiques.
- Oferir un espai de relació interpersonal positiu per a les dones.
- Oferir un espai d'escolta activa i confiança.
- Possibilitar activitats i tallers d'interès per a les dones segons demanda.
- Participar en els moviments socials com a part de l'apoderament col·lectiu.
- Afavorir l'autonomia i l'autoconfiança, així com l'apoderament individual i col·lectiu.
- Treballar en xarxa amb la resta d'entitats, recursos i agents col·laboradors per a la prevenció i reinserció real.
- Sensibilitzar envers el sensellarisme femení entre la població i la societat.

5. Horaris i activitats

El Lokal tindrà un horari de **dimarts, dijous i divendres de 10.30h a 12.30h** espai calor cafè i atenció directa i **Dilluns i Dimecres de 17h a 19h d'activitats grupals**.

Activitats calor cafè i higiene (Sempre)

Hi haurà un espai on poder prendre cafè i compartir l'espai amb d'altres dones, generant un ambient de confiança i proximitat. També s'oferiran productes d'higiene i un espai específic de dutxa i rober, així com altres complements com maquillatge, etc.,... Aquest espai estarà dinamitzat per la tècnica del projecte.

Activitats seguiment individual i acompanyament (matins)

Els seguiments individuals que demandin les dones es concertaran amb dia i hora, excepte urgències, i els realitzarà la tècnica. Tenint com a base el protocol d'acollida i seguiment (annex 2)

Els acompanyaments es realitzaran prèvia concertació i els podran realitzar les voluntàries de l'associació o la tècnica del projecte en funció valoració de l'assemblea de "Lola, no estás sola".

Activitats grupals al lokal

Aquestes es programaran en funció a les necessitats detectades o les demandes realitzades per les dones. Es coordinaran des de l'assemblea de l'associació.

Es preveuen diferents activitats, de caire informal que possibilitin la interacció i cohesió de les membres del grup.

Per altra banda, un cop al mes, també es realitzaran xerrades-taller, programant-les amb les dones en funció dels seus interessos. Pretenem que la dona participi de la manera més completa del seu propi procés de millora i canvi.

Activitats comunitàries al territori.

A nivell comunitari, es promourà un programa d'activitats al territori que en funció de la demanda de les dones. L'associació facilitarà donant informació, coordinant i acompanyant a la dona que en faci demanda.

Seràn activitats a realitzar fora del local dins l'agenda pròpia del districte i les seves entitats, formant part tant de l'organització, com de la realització o participació més lúdica. Generant la connexió amb el territori.

Fins ara hem participat a: Festes majors de Prosperitat, Mercadet solidari Boris Vega, Festival de sopes del Món, Festes Alternatives de Nou Barris, El casal es mostra, Cinema a la fresca, Sopar d'entitats del Casal de Barri, Lokal de risc - Ateneu Nou Barris, Acte Dones Cabrejades 8 de Març, Cultura va de Festa i Vermut al Kasal Jove de Roquetes.

6. Metodologia

Treballarem des de l'apoderament amb un enfocament feminista, tant de manera individual com col·lectiva. Implica l'alteració radical dels processos i estructures que reproduïxen la posició subordinada de la dona. Treballarem des de l'apoderament com a habilitat de presa de decisions en qüestions que afecten a la seva vida i això implica fer-les participes del procés. Aquest model d'intervenció pretén ser diferent al model d'escala.

Entenem l'apoderament de forma tridimensional:

1. la personal com a desenvolupament del sentit del jo, de la confiança i la capacitat individual;
2. la relacional, com a capacitat de negociar i influir en les relacions i les decisions;
3. la col·lectiva com a treball conjunt per aconseguir un impacte social més ampli que de forma individual.

Per tal de que aquest apoderament es pugui donar, la dona si vol, podrà establir vincles més positius envers ella i també el seu entorn social. Amb aquest objectiu treballarem de forma comunitària i ho farem a Nou Barris, un Districte ple d'experiències comunitàries, de dinàmiques ja creades de connexió amb les realitats socials que es viuen, d'entitats de tot tipus, d'economies socials alternatives,... És l'espai ideal per poder reconectar les dones i la societat.

L'atenció individual de la dona es centralitza en el protocol d'acollida i atenció que marca l'associació "Lola, no estás sola" (**veure annex 2**).

Per què això sigui així, també volem que l'espai sigui flexible i poc dirigit, i deixar que les persones interactuïn entre elles per tal d'ajudar-se, relacionar-se i crear-se la seva pròpia xarxa.

Així doncs, l'atenció serà de forma personalitzada i individual, però també grupal.

7. Recursos i Pressupost

A) Recursos humans:

- Educadora social (coordinadora del projecte i atenció directa) 18h/sem.
- Personal en pràctiques.
- Personal voluntari.

B) Recursos materials:

El material necessari pel Projecte Lokal és el següent:

- Lloguer de local adequat amb dutxes al lavabo.
- Ordinadors amb accés a Internet i amb programes bàsics del paquet MS Office.
- Mobiliari d'oficina (taules, cadires, armaris,...)
- Impressora
- Fotocopiadora
- Línia de telèfon i Internet.
- Material fungible d'oficina (bolígrafs, paper, tinta, carpetes ...)
- Material de consulta de recursos, cursos, etc..
- Material d'higiene
- Pacs d'alimentació i altres possibles donacions
- Rober

C) Pressupost

Técnica de projecte a mitja jornada	15.000
Persona en pràctiques (una durant el curs)	0
Personal voluntari (dones de l'associació i veïnes o veïns) aprox. 15 persones	0
Lloguer d'un local al districte Nou Barris	7200
Ordinadors amb accés a Internet i amb programes bàsics del paquet MS Office.	1000
Mobiliari d'oficina (donacions)	0
Impressora/Fotocopiadora	500
Material d'oficina	200
Material d'higiene (donacions en la majoria)	500
Roba pel rober (donacions)	0
Línia de telefònica Internet	600
Material de consulta de recursos, cursos, etc.	0
Pacs d' alimentació i altres possibles donacions	0
Total	25.000

8. Avaluació.

Indicadors quantitius del projecte:

- Número de persones que passen pel Lokal.
- Número de persones que són entrevistades.
- Número de persones que decideixen participar de les activitats i tallers proposats de manera interna.
- Número d'entitats visitades amb les dones i participacions de dones en les entitats.
- Número de participació en festes de barri i activitats comunitàries
- Continuitat i assistència per part de les dones.

Indicadors qualitius del projecte:

- Grau de satisfacció de les dones, de les entitats/associacions, i també dels professionals referents del cas que en tingui (CPA Nou Barris/SIS Medi Obert o Tractament) mitjançant qüestionaris de satisfacció.
- Reunions de coordinació amb altres entitats col·laboradores i agents.

9. Annexes

Annex 1

Tipologia Ethos i Sensellarisme Femení

Considerem important introduir la classificació ETHOS (European Typology on Homeless)com a forma important d'entendre el sensellarisme, fora de l'idea de les persones que viuen al carrer o al ras, sinó entenent-lo com a un fenomen més ampli.

Tipologia ETHOS	
Sense sostre	1. Viure a un espai públic (sense domicili)
	2. Pernoctar a un alberg i/o forçat a passar la resta del dia a l'espai públic
Sense vivenda	3. Estància a centres de serveis o refugis (centres de llarga durada)
	4. Viure a refugis per dones.
	5. Viure a allotjaments temporals reservats per immigrants.
	6. Viure a institucions (presons, centres sanitaris,..) sense tenir altre lloc on anar.
	7. Viure a allotjaments de recolzament (sense contracte d'arrendament)
Vivenda insegura	8. Viure a una vivenda sense títol legal (viure temporalment amb familiars, amics...)
	9. Viure amb notificació legal d'abandonament de vivenda.
	10. Viure sota amenaça de violència per part de la família o la parella.
Vivenda inadequada	11. Viure a una estructura temporal o barraca
	12. Viure a una vivenda no apropiada segons la legislació estatal.
	13. Viure a una vivenda massificada

Annex 2

PROTOCOL D'ACOLLIDA I ATENCIÓ

Dintre la comissió tècnica plantejem el procés d'acollida i seguiment de les dones dintre del seu procés d'apoderament. Sent la dona qui marqui el punt del procés on es troba i la figura de la comissió tècnica serà la d'acompanyar i motivar a les dones per tirar endavant el procés.

Plantejem l'actuació com a un procés continu d'atenció en diferents fases: acollida, seguiment (pla de treball) i desvinculació.

Tot aquest procés recollint dades i amb autorització i compromís de les dones i l'associació d'acord a la llei orgànica 3/2018 de 6 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal i garanties dels drets digitals.

FASE D'ACOLLIDA

L'objectiu de la fase d'acollida es que la dona decideixi establir un pla de treball que l'ajudi a revertir la seva situació, i ho faci vinculada a l'associació.

Les actuacions previstes dins aquesta fase són:

- **Demandes** de les dones sensellar que contactin amb l'Associació. El contacte es pot establir de diverses formes: acudint al local, contactant des d'altres entitats o serveis i a les visites nocturnes que realitzem a les dones que dormen al ras.
- **Recollida d'informació** d'interessos de les dones per dinamitzar l'espai d'acollida.
- **Entrevistes** de contacte amb les dones. Es poden donar com a converses informals o com entrevistes pactades.
- **Coordinacions** amb recursos i entitats per donar resposta a les demandes i processos de les dones.
- **Acompanyaments** quan es valori necessari realitzats per les tècniques o voluntàries de l'associació.

La recollida de dades es farà a diversos documents que estaran a la carpeta de la dona guardada a l'ordinador de l'associació i a un pen-drive com a seguretat. Els documents de recollida de dades son:

- **Diari de la comissió:** document on es recolliran dades de la dinàmica del local amb informacions rellevants de necessitats i activitats grupals, intervencions amb dones, reunions de la comissió internes o amb d'altres entitats i coordinacions. Les dades a recollir son la data i breument l'objectiu de l'acció i informacions rellevants.

- **Fitxa acollida personal:** cada dona tindrà una fitxa d'acollida on s'indicarà la data de contacte i breument la informació del contacte.
- **Fitxes per àrees:** son les fitxes on es fa els seguiment de les intervencions, informacions i coordinacions que es faran en les diferents arees d'interès de la dona. Aquestes àrees son: AREA SOCIOFAMILIAR, AREA JURIDICA, AREA SANITARIA, AREA PSICOEMOCIONAL, AREA D'INSERCIOLABORAL I FORMACIÓ , I AREA SOCIOCULTURAL.

Atendre les demandes

- Recollir la demanda i la situació d'urgència en la que es troba la dona, donant-li la contenció emocional que requereixi. Entenem com a urgència la importància que li dona la propia dona. Tenir en compte que en un primer contacte amb la dona s'ha de seguir unes pautes per tal que hi hagi una vinculació d'aquesta al projecte. Per establir aquest vincle és important:
 - Que la dona no se senti jutjada, normalitzant els sentiments i amb una escolta activa.
 - Començar amb un treball d'apoderament, acompanyament en la presa de decisions, identificació de la realitat, mesures d'autoprotecció, desmitificació d'estereotips, etc.
 - No tenir una actitud paternalista i directiva, la dona ha de ser qui prengui les seves decisions. Confrontació en cas necessari (però no a la primera visita).

Entrevistes de contacte

- Fer una primera exploració que permeti ubicar el context social i familiar de la dona: Historia de vida, Història de situació de sensellar i Vinculacions a recursos i xarxa social. S'ha de tenir especial atenció al estat de salut i on realitza les pernoctes.
- Intentar conèixer les expectatives de la dona sobre l'atenció que rebrà per part de l'associació i explicar-li la línea d'intervenció.
- Arrel del relat de la dona, omplir les fitxes corresponents d'acollida. És convenient conèixer bé aquestes fitxes i els ítems que el conformen, si més no, s'ha de mirar abans de fer l'entrevista per assegurar-se que al llarg de l'exploració es reculli tota la informació necessària.

Coordinacions

En cas d'atenció compartida amb d'altres recursos o entitats, és important poder tenir una coordinació amb els serveis intervenint el més aviat possible. Prevenció.

Acompanyaments

Es important tenir en compte la necessitat del acompanyament concret. D'una banda la demanda de la dona i per l'altre la valoració de la comissió tècnica al respecte. Valorar prioritàriament el foment de l'autonomia de la dona i l'acompanyament necessari per potenciar-ho.

Els acompanyaments es realitzaran per part de les dones membres de la comissió tècnica o per voluntàries del projecte.

Cada acompanyament es registrarà a la fitxa del area corresponent de la dona. En aquesta anotació hauran de aparèixer les dades més rellevants al respecte de la finalitat de l'acompanyament, però també altres informacions que s'hagin pogut desenvolupar en aquest espai.

Assessorament

- Facilitar informació dels recursos existents al circuit i el funcionament de la cartera de serveis.
- Facilitar informació de recursos fora del circuit acords a les demandes.
- Realitzar conjuntament un calendari amb tasques fins propera trobada en cas que fos necessari.
- Establir unes línees conjuntes d'actuació respecte a la seva situació. Establir prioritats.

Protocol contacte

Un cop la dona es va vinculant i així ho demanda, es pot establir un protocol de contacte amb l'objectiu tenir cura de l'estat de la dona. Aquest contacte es realitzarà en funció de on estiguin pernactant. És important establir un compromís amb la dona que respectarà les vies de comunicació i les raons de contacte.

Vies de comunicació: s'establiran en funció de les possibilitats de la dona.

- Si te telèfon o accés a un es facilitarà el telèfon mòbil d'emergències.
- Si te accés a Internet es facilitarà el correu electrònic.
- Al espai d'acollida en l'horari d'obertura.

Raons de contacte:

- Per part de l'associació:
 - Si pernacta al carrer es realitzarà contacte telefònic o per mail diàriament; si no te accés a aquestes vies es farà visita al punt de trobada cada tres dies. Sent només

un contacte de seguiment per saber que la dona esta bé i no hi han canvis substancials en la seva situació.

- Entrevistes setmanals per establir pla de treball i seguiment.
 - Acompanyaments pactats anteriorment amb la dona.
- Per part de la dona:
- via telefònica, mail o al punt d'acollida per comunicar situacions rellevants respecte a la seva situació o vinculació amb l'associació.
 - Via telefònica o mail fora de l'espai acordat per emergències. S'haurà de concretar que vol dir emergències i acordar-ho amb la dona.
 - Entrevistes i acompanyaments que sol·licitarà i pactarà amb l'associació.